

construitur, proprie notat hoc totum universum, cuius στοιχεῖα seu partes integrantes sunt cœlum tanquam continens, & astra cum geocosmo nostro, tanquam contenta, per *Observ. III.* Ergo astra seu luminaria mundi possunt dici στοιχεῖα τῆς κόσμου; sed solent etiam frequenter ita dici, sec. *Propos. I. Scholium I.* unde vi *Postulati* nostri tamdiu hanc propriam communemque significationem tenemus, quamdiu id circumstantiæ textus permittunt. Atqui

II. quo diligentius textum intuemur, eo magis illum hanc proximam & immediatam vocum significationem non admittere solum, sed & poscere & urgere deprehendimus *Gal. IV. v. 8.* Apostolus in memoriam revocat Galatis pristinam ipsorum idololatriam, qua verum Deum ignorantes servierint illis, qui natura non sunt Dii. *v. 9.* quærit, cur nunc, cum agnoverint DEUM verum, revertantur ad elementa (mundi) egena quibus πάλιν ἀνωθεν, rursus ab initio (wieder von neuen oder von fornen an) servire velint, scilicet certo quodam modo, quem clarius exponit *v. 10.* statim sequente: dies observatis & menses & tempora & annos. Hic autem & antecedentia & consequentia satis quid per elementa proxime intelligatur, declarant. Dixerat Paulus initio, Galatas quondam servisse iis, qui natura Dii non sunt: si quæras, quinam fuerint illi natura non Dii, respondendum erit, idola gentilibus religiose culta, non cæremonia ipsæ aut statuta humana, quippe quibus proprie loquendo nemo servit, sed earum observatione servit Deo sive vero, sive ficto. Frustra colunt ME (inquit DEUS *Matth. XV. 9.*) docentes doctrinam præcepta hominum. Quænam vero idola diligentius culta Gentilibus, nisi Mars, Jupiter, Saturnus, Apollo, Diana, &c.? quæ si quid sunt in natura rerum, sunt astra cœli his nominibus vulgo insignita. Bene Hieronymus apud Menagium l. c. de diebus septimanæ: *Ethnici, ait, Idolorum & Elementorum nominibus appellant. Idola sunt, Mars, Mercurius, Jupiter, Venus: Elementa vero, Sol & Luna.* Jam cum Apostolus porro docet, Galatas per hoc, quod dies & menses &c. observent, reverti ad elementa, ut illis rursus ab initio sive ab integro serviant,